

зможу виявити типові помилки і наочно продемонструвати користь професійного планування на підприємстві. При створенні бізнес-проектів необхідна систематична робота для досягнення ефективності та позитивних результатів.

Основними перешкодами ефективного бізнес-планування є:

- 1) надмірний пріоритет короткострокових показників над довгостроковими;
- 2) слабкі навички керівників у плануванні;
- 3) перешкода невдач у плануванні пов'язана з особистістю фахівця із планування.

Одним із шляхів усунення таких перешкод є активна взаємодія менеджерів і плановиків як у процесі планової діяльності, так і під час обговорення стратегічних завдань підприємства. Також важливим напрямком вдосконалення бізнес-планування на підприємстві є розробка планів, з врахуванням інтересів та побажань керівництва і працівників підприємства. Проаналізувавши основні особливості змісту бізнес-планування, очевидно, що цей процес відіграє ключову роль у процесі управління стратегією розвитку підприємства. Він передбачає проведення комплексного аналізу ситуації, постановку цілей, вироблення стратегій і узгоджених програм дій, розподіл ресурсів відповідно до виявлених пріоритетами розвитку.

Таким чином, бізнес-план – це один з ключових інструментів управління, який дає змогу аналізувати, контролювати й оцінювати успішність діяльності в процесі реалізації підприємницького проекту, виявляти відхилення від плану та своєчасно корегувати напрямки розвитку бізнесу. На основі планування подальшої поведінки свого бізнесу на національному та міжнародному ринках підприємство отримує реальну можливість мінімізувати внутрішні і частину зовнішніх ризиків компанії, зберегти гнучкість управління підприємством. Бізнес-план – документ, що аналізує основні проблеми, з якими може зіткнутися підприємство, і визначає основні способи їхнього вирішення. Бізнес-план є проектом розвитку та вдосконалення роботи підприємства як в Україні, так і за кордоном, в якому обґрунтовується необхідність залучення відповідних коштів із зовнішніх джерел, доводиться загальна ефективність проекту і реальні можливості його окупності та прибутковості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барроу П. Бізнес-план, который работает / Пол Барроу; пер. с англ. М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. 288 с.
2. Алексеева М.М. Планування діяльності фірми: навч.- метод. Посібник. К.: Фінанси і статистика, 2011. 248 с.
3. Смаковська Ю. Критерії експертної оцінки бізнес-плану підприємницького проекту. // Формування ринкової економіки в Україні. 2009. №19. С. 434-438.
4. Протопова В.О. Економіка підприємства: навч. посібн. К.: Вид-во „ЦУЛ”, 2003. 220с.
5. Данік Н. В. Бізнес-планування як інструмент здійснення фінансового менеджменту в сучасних умовах розвитку України. // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 2. Миколаїв. 2015. С. 81-84
6. Бізнес-планування у діяльності організації: європейські стандарти, основні методологічні підходи та базові процедури. http://www.economyandsociety.in.ua/journal/12_ukr/45.pdf

Петрас Дмитро
Науковий керівник – викл. Тимків І.М.

ОДЯГ ТА ВЗУТТЯ ДІЛОВОГО ЧОЛОВІКА

Успіх ділового чоловіка залежить від різних факторів, зокрема і його зовнішнього вигляду. Правильно підібраний гардероб дає людині більше впевненості, підвищує її самооцінку, викликає довіру партнерів і колег. Діловий стиль одягу для чоловіків визначають речі, які свідчать про іміджевий статус їх власника. Наявність і вдале комбінування необхідних аксесуарів в образі підкреслюють успішність сучасного ділового чоловіка.

Мета статті полягає в аналізі іміджу ділового чоловіка у сучасному світі. Для досягнення поставленої мети нами було проаналізовано дослідження сучасних українських та закордонних дослідників, а також праці експертів у індустрії моди.

Варто пам'ятати, що імідж ділового чоловіка має прослідковуватися завжди, стати його візитівкою, незалежно від того, де та у якому товаристві він перебуває: чи то на офіційній зустрічі, переговорах чи ж на неформальному зібранні, серед рідних чи друзів.

Нажаль вплив окремої людини на інших людей залежить не тільки від її розуму, сили волі, культури, а і від того, яке враження вона справляє на оточення, наскільки у неї привабливий вигляд. Велике значення має і те, як образ людини сприймають в її оточенні. Створення позитивного образу (іміджу) відіграє визначну роль у досягненні успіху, спочатку в студентські роки, а пізніше і в практичній діяльності, оскільки у грамотно створеному іміджі узгоджено всі деталі – не тільки зовнішні атрибути (стиль одягу, зачіска, аксесуари), а й голос, манери поведінки тощо [3, с. 12].

Зовнішній вигляд повинен відповідати загальноприйнятим стандартам тієї організації, у якій працює чоловік. Діловий одяг повинен підкреслювати переваги – як зовнішності, так і професійного характеру – стриманість, розум і вміння вирішувати складні завдання [2].

Визнаний спеціаліст у діловому одязі, Дж. Т. Маллой стверджує: «Мистецтво поєднання елементів костюма завжди повинно враховувати колір, лінію, фактуру і стиль. Невдале комбінування кольорів може зробити зовнішність людини невиразною чи зухвало крикливою» [4, с. 294].

Основний компонент класичного стилю для чоловіка – це костюм. Форма костюма – найкраща характеристика людини, це своєрідний ієрогліф, що відображає особистість з усіма звичками і якостями. Естетика костюма має не менше значення в житті людини, ніж естетика її поведінки [1, с. 176]. Для ділової людини бажано наявність не менше трьох комплектів, призначених для різних випадків. Відтінки, яким надається перевага – сірий, синій, темно-коричневий, бежевий. Можливий принт з тонких ліній у вигляді клітки або смужок [5]. Найбільш поширені два види чоловічих костюмів – це так звані двійки, що складаються з піджака й брюк та трійки, що складаються з піджака, брюк і жилета. Подібні костюми ідеально підійдуть для повсякденної діяльності – ділових зустрічей і нарад в офіційній обстановці [1, с. 176].

Єдності стилю легше всього досягти, вибираючи однотонні елементи гардероба. Багато чоловіків вважають, що такі комбінації нудні та непривабливі. Це не так. Якщо чоловік одягнутий, наприклад, у темно-синій костюм, білу сорочку з темно-червоною краваткою, то в нього гарний смак. Тому одноколірний костюм повинен бути основним елементом одягу ділового чоловіка. З однотонним костюмом поєднується будь-який малюнок сорочки. Якщо ж сюди додати і однотонну краватку, тоді будемо мати прекрасне тріо «однотонність – малюнок – однотонність». Слід пам'ятати, що ніколи не поєднуються однакові малюнки, їх завжди потрібно розділяти однотонним елементом. Наприклад, чудовий вигляд мають однотонний сірий костюм, світла сорочка з темно-червоними смугами, однотонна сіра краватка, яка повторює колір костюма [4, с. 295].

Що ж до статури, то чоловікам у тілі не варто носити двобортні костюми, на відміну від їхніх невисоких колег, якщо, звичайно, костюм допускає наявність підкладних плеч, які зороро роблять фігуру більш стрункою. Людина в костюмі, звичайно здається вищою й стрункішою, ніж у піджаку з контрастними брюками. Не потрібно забувати, що правильно підібраний костюм може приховати недоліки фігури і підкреслити її достоїнства. Так що при виборі варіанту одягу варто керуватися міркуваннями пропорцій фігури [2].

У різних ситуаціях піджак можна комбінувати з різними брюками. Брюки у свою чергу повинні бути обов'язково прямого крою і такої довжини, щоб на черевики вони спускалися невеликою складкою. Кілька складок на брюках класичного крою робиться й у поясі. Однієї з рис костюма успішного ділового чоловіка є ідеально відпрасовані брюки з рівними стрілочками по центру кожної колоші [1, с. 177].

В ансамблі чоловічого костюма велику роль відіграє сорочка. Дуже важливо, щоб вона гармоніювала з костюмом. У її виборі головне — це строгість і елегантність. Комірць сорочки повинен бути не занадто маленьким, але й не занадто великим. Він повинен виглядати на шії з-під піджака на 1-1,5 см. Якщо під ним вільно проходить палець, значить, розмір підібрали вірно. Вважається нормальним, коли манжети виступають з рукава піджака приблизно на 1,5-2 см [5].

Частіше сорочки однотонні, але допускається і дрібна, ледве помітна смужка або клітинка. Потрібно, щоб колір і малюнок сорочки сполучилися з кольором і малюнком на тканині костюма. До однотонної сорочки підійдуть костюми з малюнком, до сорочки у смужку або клітинку – однотонні, спокійні кольори. Строката сорочка не підходить до костюма з візерунками, не прийнято також одягати сорочку у смужку з костюмом у клітинку, і навпаки. Взагалі ж чоловіки мають кращий вигляд у тих сорочках, що пасують до кольору їхнього обличчя [1, с. 178].

Ще один важливий атрибут ділового чоловіка – краватка. Краватка є основною прикрасою чоловічого костюма. Елегантний костюм, можливо, й залишиться непоміченим, гарна краватка – ніколи. Краватки, як дрібні аксесуари, можуть бути єдиною деталлю гардероба, яка дозволяє діловим чоловікам слідувати моді і виражати свою індивідуальність. Не забуваючи про смак і консерватизм, чоловіки можуть вибрати краватки таких кольорів і моделей, які не прийнятні для основних деталей одягу, тобто для костюмів [2].

Для краватки важлива ширина. Оптимальна довжина краватки повинно бути такою, щоб у зав'язаному вигляді вона сягала до паска брюк. Ширина краватки повинна відповідати ширині лацканів піджака. Ширина і довжина краватки залежить від моди і від комплекції чоловіка. Великим чоловікам не треба носити вузькі і короткі краватки і, навпаки, невеликим пов'язувати широкі краватки, це виглядає некрасиво. Щодо кольорів, то бажано обирати близькі до кольору костюма, але більш насичені – відповідно сіро-перлинні, синьо-червоні, темно-бордові. Бажано мати графічний малюнок краватки. До того ж, ця гамма кольорів не буде відволікати співрозмовників, налаштуватиме їх на «ділову хвилю». Зовнішній вигляд людини, якій личить вміло підібрана краватка, завжди підкреслюватиме повагу до того, з ким вона має справу [1, с. 178–179].

Надзвичайно важливим елементом ділового стилю є взуття. Здавна сама лише наявність взуття наділяла людину певним статусом, на відміну від тих, які були босоніж. Підбори на взутті також мали певне призначення — надійно закріплювати ноги у стременах. Коли їхній власник прогулювався пішки, було видно, що ця людина багата і може тримати коня, а отже, має певний статус [1, с. 180].

Шкіряні черевики зі шнурками чорного або темно-коричневого кольору ідеально підійдуть до ваших костюмів. Вільні легкі туфлі в багатьох сферах бізнесу найчастіше розглядаються як занадто несерйозні. Для менш консервативних галузей вони прийнятні в комбінації з джемпером і брюками. У більшості ситуацій неприйнятним варіантом будуть двоколірні туфлі, білі черевики, а також світліше, ніж ваш костюм, взуття. Шкарпетки повинні закривати ікри ніг. Краще носити однотонні шкарпетки; вони повинні бути темного кольору [2].

Із діловими костюмами треба носити взуття чорного або темно-коричневого кольорів. Перевагу треба надавати чорному взуттю, оскільки воно пасує до костюма будь-якого кольору. Коричневе взуття не пасує до темного костюма. Влітку до не темного костюма можна взувати світле взуття. Лаковані черевики треба надівати тільки до смокінга або фрака [1, с. 180].

Завершити готовий образ допомагають добре підібрані аксесуари. Гарний фірмовий годинник, шкіряний ремінь, стильний портфель, зручний органайзер – всі ці деталі яскраво характеризують свого власника. Уникайте вигадливих і екстравагантних речей, намагайтеся, щоб у вашому образі була присутня елегантна стриманість [5].

Отже, можна зробити висновки, що стиль одягу чоловіка впливає на його успіх у ділових колах, а правильно вибраний костюм сприяє створенню його позитивного іміджу. Тому важливо розуміти і притримуватись правильного підходу до формування власного стилю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барна Н. Іміджологія: Навч. посіб. для дистанційного навчання / За наук. ред. В. Бебика. К.: Університет «Україна», 2008. 217 с.
2. Вайзнер Б. Діловий гардероб чоловіка та жінки // URL: <https://staff-capital.com/uk/articles/dilovyj-garderob-cholovika-ta-zhinky.html>
3. Галицька Е., Донкоглова Н. Імідж ділової людини та чинники впливу на його формування К.: Наукові записки НаУКМА, 2011. 12-16 с.

4. Гриценко Т., Гриценко С., Іщенко Т., Мельничук Т., Чуприк Н., Анохіна Л. Етика ділового спілкування: Навч. посібник / за редакцією Т. Гриценко, Т. Іщенко, Т. Мельничук. К.: Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
5. Cutur, Деловой стиль одежды для мужчин: базовый, повседневный, официальный // URL: https://cutur.ru/publ/podium/stil/delovoj_stil_odezhdy_dlja_muzhchin_bazovyj_povsednevnyj_oficialnyj/11-1-0-101

Петрас Дмитро

Науковий керівник – доц. Морська Н. А.

ОСОБЛИВОСТІ ГЕНЕЗИ ФОРМУВАННЯ НАУКОВОГО МЕТОДУ

У сучасному світі високих технологій і вільної інформації, як ніколи, важливо те, що людина читає та слухає. Так, наприклад, інтернет - це прекрасний засіб для того, щоб розвиватися та самовдосконалюватися у багатьох сферах, неймовірно джерело знань. Проте якість інформації може докорінно відрізнитись від ресурсу до ресурсу. Саме у таких випадках на допомогу приходить науковий метод та його інструменти.

Мета статті полягає в дослідженні особливостей генези наукового методу, а також в аналізі вкладу науковців, їх думок та праць, які вплинули на розвиток і сучасне розуміння наукового методу.

Можна сказати, що наука ще до того, як набула сучасного вигляду, пройшла кілька важливих стадій свого дозрівання. Питання виникнення науки є досить складним. Немає однозначності в тому, що слід вважати справжньою наукою. Звичайно, з точки зору сучасності, низка попередніх етапів аж до початку Нового часу виглядає не зовсім наукою. Розумніше було б говорити не про якусь хронологічну точку одномоментного виникнення науки, а про певні етапи, які послідовно пройшов загальний раціональний філософсько-науковий проект пізнання світу [1, с. 448].

Не дивно і цілком зрозуміло, що історія наукового методу розпочалась у великій культурі Стародавньої Греції. Поки вавілонські, індійські та єгипетські астрономи, медики та математики виробили деякі емпіричні ідеї, греки першими розробили те, що ми визнаємо науковим методом.

Спочатку давньогрецькі філософи не вірили в емпіризм, наприклад, філософ Платон вважав, що всі знання можна отримати за допомогою чистого міркування і що не потрібно нікуди йти й робити якісь досліді [4].

Арістотель, який вважається батьком науки, першим усвідомив важливість емпіричного вимірювання, вважаючи, що знання можна отримати лише покладаючись на те, що вже відомо. Вимірювання та спостереження, основи, на яких будується наука, були внеском Арістотеля. Він запропонував ідею індукції як інструменту здобуття знань і зрозумів, що абстрактна думка та міркування повинні підкріплюватися реальними фактами. Він застосовував свої методи майже до всього, від поезії та політики до астрономії та природознавства. Його "протонауковий метод" передбачав детальні спостереження щодо всього [4].

У середні століття потреба раціонального пізнання природи зовсім згасла поруч зі спробами осмислити призначення людини в рамках різних релігійних віровчень. Протягом майже десяти століть релігія давала вичерпні відповіді на всі питання буття, які не підлягали ні критиці, ні навіть обговоренню [5].

Твори Евкліда були переведені на латинську мову і стали відомі в Європі в XII столітті. Однак, у той час їх сприймали просто як сукупність дотепних правил, які належало завчити напам'ять - настільки вони були чужі духу середньовічної Європи, яка звикла вірити, а не шукати коріння істини. Але обсяг знань стрімко зростав і їх вже не вдавалося узгодити з напрямком думок середньовічних умів [2, с. 206].

Відродження стало ще одним поворотним пунктом для наукового методу, коли європейські вчені переймали знання греків. Знову ж таки, неможливо перерахувати кожного окремого вченого, але є деякі імена, які виділяються у будь-якому дослідженні історії наукового методу [4].